

Kommunledningskontoret
Tjänsteskrivelse till krisledningsnämnden

Datum:
2021-05-17

Diarienummer:
KSN-2021-00226

Handläggare:
Anders Fridborg/Hannes Vidmark

Aktualisering av åtgärder för minskad smitta

Förslag till beslut

Krisledningsnämnden föreslås besluta

1. **att** all verksamhet som håller öppet ska bedrivas med åtgärder och begränsningar för att begränsa smitta som följer av lagstiftning, allmänna råd och rekommendationer som berör aktuell verksamhet samt i enlighet med genomförd riskanalys för verksamheten,
2. **att** allt arbete i kommunens förvaltningar ska ske hemifrån, undantag ska endast medges för arbetsuppgifter som inte kan utföras hemifrån och som inte kan skjutas upp,
3. **att** successivt öppna verksamheter som vänder sig till allmänheten och som hållits stängda eller begränsats,
4. **att** delegera till samtliga förvaltningschefer att, i enlighet med detta beslut och i samråd med kansliet för ledning och samordning Covid, anpassa verksamheter inför öppning,
5. **att** fortsätta tillhandahålla och utveckla digitala alternativ,
6. **att** rekommendera alla styrelser i de kommunala bolagen att i sin verksamhet följa besluten om hemarbete och om verksamheter ovan,
7. **att** överta nämnders ansvar enligt följande
  - a. samtliga nämnder gällande punkt 1-5,
  - b. kommunstyrelsens ansvar gällande punkt 6 och
8. **att** fortsatt ansvar för genomförande av p. 1-5 ska återgå till ordinarie nämnder.

Ärendet

Den 18 april i år upphörde regeringens uppmaning från den 18 december 2020 om all verksamhet som bedrivs av kommuner och som inte är helt nödvändig bör hålla stängt, med vissa undantag. Ungefär samtidigt gav regionens smittskydd med hänsyn till det allvarliga smittläget och belastningen på sjukvården i region Uppsala rekommendationen att inte genomföra lättnader. Kommunens verksamheter som

vänder sig till allmänheten är därför i dagsläget fortsatt begränsade men behöver nu börja anpassas till nya förutsättningar.

Den 12 maj meddelade regeringen tillsammans med folkhälsomyndigheten att lättnader införs den 1 juni för offentliga sammankomster och offentliga tillställningar. Folkhälsomyndigheten justerar även delar av sina föreskrifter och allmänna från den 1 juni. Region Uppsalas smittskyddsläkare har meddelat att från den 17 maj gäller nationella restriktioner utan regionala undantag.

I föreliggande ärende föreslås justeringar av krisledningsnämndens beslut från den 19 mars 2021.

Beredning

Ärendet har beretts av kommunledningskontoret i samråd med samtliga förvaltningar och bolag i Uppsala kommun. Näringslivsaspekter samt barn- och jämlikhetsperspektiv har beaktats i ärendet. Förslaget bedöms jämfört med nuvarande situation positivt ur samtliga aspekter.

Föredragning

Nuläge fram till 1 juni

Smittspridningen i Sverige och i Uppsala län är fortsatt kraftig. Läget inom sjukvården är mycket ansträngt. En tydlig positiv effekt av vaccinationsprogrammet börjar emellertid märkas och den effekten förväntas öka i takt med att fler vaccineras. I Uppsala län är sjukvården fortsatt belastad men smittläget har de senaste veckorna haft en positiv utveckling. Folkhälsomyndigheten gör dessutom bedömningen att årstiden ytterligare kommer att påverka smittläget positivt. Myndigheten har nyligen publicerat olika scenarios över smittspridningen för perioden maj till och med augusti.

Helt avgörande för smittspridningen och för belastningen på sjukvården den närmaste tiden är den enskildes beteende och följsamhet med rekommendationer. Fortsatt stängning av verksamheter som vänder sig till allmänheten bedöms ha viss men alltmer begränsad betydelse. Med en minskad smittspridning behöver restriktionerna successivt anpassas för att vara proportionerliga och för att få acceptens hos allmänheten. En anpassning av kommunens verksamheter som vänder sig till allmänheten bör därför påbörjas inom kort.

Det är fortsatt viktigt att lagstiftning och rekommendationer följs så att goda förutsättningar för efterlevnad skapas i kommunens verksamheter. En viktig aspekt vid anpassning är också hur smittspridningen ser ut regionalt och i kommunen, till exempel i olika målgrupper, i olika åldersgrupper och hur förekomsten av smitta vid olika typer av aktiviteter ser ut.

Kommunen har i enlighet med regeringens uppmaning från 18 december 2020 hållit icke nödvändig verksamhet som vänder sig till allmänheten stängd eller begränsad. Kommunen har själv avgjort vad som är att betrakta som nödvändig verksamhet. Fritidsaktiviteter för barn och unga och verksamheter är som omfattas av begränsningsföreningen har hållits öppna.

Den 18 april i år upphörde regeringens uppmaning. Ungefär samtidigt gav regionens smittskydd med hänsyn till det allvarliga smittläget och belastningen på sjukvården i regionen rekommendationen att inte genomföra lättnader i Uppsala län. Regionens

rekommendationer under den regionala uppmaningen om personlig lock-down upphörde den 17 maj och de nationella rekommendationerna för att förhindra smittspridning gäller då utan regionala undantag. Det innebär bland annat barn och unga som är födda 2002 och tidigare kan delta i enstaka matcher och tävlingar utomhus. Man ska fortsätta att skydda sig själv och andra på samma sätt som tidigare genom att hålla avstånd, stanna hemma och testa sig vid minsta symtom, arbeta hemifrån om man kan, bara umgås i en mindre krets och hålla god handhygien.

Den 12 maj 2021 meddelade regeringen tillsammans med folkhälsomyndigheten att från den 1 juni införs vissa lättnader för offentliga sammankomster och offentliga tillställningar. Idag gäller att högst åtta personer får samlas. Från den 1 juni är deltagartaket som huvudregel fortsatt åtta personer men med undantag för högst 50 personer inomhus sittande, 100 personer utomhus och 500 personer utomhus sittande. För motionslopp är högsta deltagarantal 150 personer. Folkhälsomyndigheten har föreslagit fortsatta lättnader med höjda deltagartak allt eftersom läget förbättras, se nedan under fortsatta anpassningar.

Folkhälsomyndighetens föreskrifter reglerar vilka andra smittskyddsåtgärder som gäller för sammankomster och tillställningar. Beroende på lokalens eller platsens storlek och utformning kan det innebära att färre deltagare än vad som anges maximalt i förordningen får delta. Folkhälsomyndigheten kommer också att ha möjlighet att besluta om sänkta deltagartak regionalt.

Folkhälsomyndigheten justerar även sina föreskrifter och allmänna råd från den 1 juni. Justeringar innebär vissa möjlighet till tävling för vuxna utomhus och lägerverksamhet i mindre skala för barn och unga från den 1 juni. Folkhälsomyndigheten föreslår också att öppettiderna för serveringsställen förlängs till kl. 22.30 från den 1 juni. Maxantalet 500 besökare för vissa verksamheter liksom uppmaningen att handla ensam fortsätter gälla till åtminstone 31 maj.

Kommunens verksamheter som vänder sig till allmänheten är i dagsläget fortsatt begränsade men behöver nu börja anpassas till de nya förutsättningarna.

Fortsatta anpassningar

I slutet av april 2021 fick Folkhälsomyndigheten i uppdrag av regeringen att vidareutveckla och konkretisera nivåerna för den fortsatta anpassningen av smittskyddsåtgärder utifrån det nationella epidemiologiska läget för covid-19. I rapporten till regeringen finns förslag till stegvisa anpassningar av åtgärder som i tre olika nivåer. Folkhälsomyndigheten har konkretiserat de tre olika nivåerna.

De indikatorer som kommer att vägas in för en sammanvägd bedömning för de olika nivåerna är

- Smittspridningen
- Stabiliteten i utvecklingen
- Belastningen på sjukvården (intensivvården och slutenvården) på grund av covid-19
- Vaccinationstäckningen i den vuxna befolkningen

I rapporten finns angivet vad som gäller för de olika nivåerna avseende såväl för den enskilde som verksamheter. I dagsläget är läget fortfarande på den högsta nivån, nivå 3, och de förändringar av olika restriktioner som föreslås från den 1 juni är en anpassning till den nivån.

Särskilt bör nämnas att kommunernas möjlighet att besluta om förbud mot att vistas på särskilt angivna platser enligt begränsningsförordningen föreslås upphöra i och med att nivå 2 nås.

Regeringen har även meddelat att uppdraget till statliga myndigheter om att vidta ytterligare åtgärder för att öka andelen anställda som arbetar hemifrån förlängs till och med den 15 september 2021. Myndigheterna ska säkerställa att endast arbetstagare vars fysiska närvaro är nödvändig för att kunna bedriva verksamheten befinner sig i myndighetens lokaler

Folkhälsomyndigheten bedömer att samhället i stort kan återgå till ett normalläge i september 2021. Bedömningen är framförallt beroende av att vaccinationsinsatsen fortskrider som planerat. Även efter denna tidpunkt kommer en hög beredskap för smittspårning och testning att behöva finnas kvar för att kunna hantera utbrott, särskilt i sårbara miljöer som äldreomsorgen. Av samma skäl föreslås den så kallade covidlagen finnas kvar året ut, även om regleringar i form av förordning och föreskrifter lyfts successivt.

Fortsatta åtgärder i kommunens verksamheter

Krisledningsnämnden föreslås med anledning av det nuvarande läget och den bedömda fortsatta utvecklingen justera sitt beslut från 19 mars. Förslaget innebär att hänvisningen till icke nödvändig verksamhet tas bort. Istället införs möjlighet att successivt anpassa och öppna verksamheter som har hållit stängt eller varit begränsade. Den successiva anpassningen ska ske i enlighet med krisledningsnämndens beslut den 19 mars samt följa folkhälsomyndighetens bedömningar utifrån de olika nivåerna enligt beskrivning ovan. Det innebär att öppnande ska ske stegvis och planerat i enlighet med resultatet från en riskanalys. Inför förändring ska samråd ske med kommunens kansli för covidhantering. Syftet med samrådet är att få utrymme för dialog med regionens smittskyddsläkare innan öppning sker, samt möjliggöra en enhetlig och lättfattlig kommunikation om förändringar.

Under perioden med nedstängning och begränsningar av verksamhet har olika digitala alternativ utvecklats i verksamheterna. De erfarenheterna föreslås tas till vara och att de fortsätter att utvecklas. Syftet är dels att under pandemin kunna erbjuda invånare service utan fysiska möten, dels att de digitala alternativen ska kunna användas även på längre sikt. Flera verksamheter har också av smittskyddsskäl flyttats utomhus, även de alternativen bör upprätthållas.

I övrigt föreslås inga justeringar av krisledningsnämndens beslut från den 19 mars. Uppmaningen att driva verksamhet i enlighet med föreskrifter, rekommendationer och efter riskanalys kvarstår. Liksom tidigare ska även arbete hemifrån ske i så hög utsträckning som möjligt, alla anställda som har arbetat hemifrån någon gång under perioden ska fortsätta göra det helt och hållet. Verksamhet som enligt beslutet kan öppnas och som kräver fysisk närvaro av personal är arbetsuppgifter som är undantagna från kravet att arbeta hemifrån.

Kommunens bolag uppmanas att följa nämndernas beslut.

Länsstyrelsens krissamverkansråd har som preliminär inriktning nyligen bestämt 30 september 2021 till nästa planeringshorisont för åtgärder under pandemin. Kommunen kommer att behöva upprätthålla beredskap för åtgärder till åtminstone det datumet.

Ansvar för fortsatt genomförande

Förvaltningschefer ges fortsatt delegation att successivt anpassa verksamheten i enlighet med beslutet. I övrigt hanteras arbetet med fortsatta anpassningar inom respektive nämnd och bolag.

Enligt 2 kap. 4 § 2st. lag (2006:544) om kommuners och regioners åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap ska krisledningsnämnden, när förhållandena medger det, besluta att de uppgifter som nämnden har övertagit från andra nämnder ska återgå till ordinarie nämnd. Med föreliggande förslag till beslut bedöms förhållandena nu vara sådana att ansvaret för fortsatt anpassning av verksamheter kan återgå till ordinarie nämnd. Nämnderna uppmanas att genomföra arbetet i enlighet med principerna i beslutet. Krisledningsnämnden är emellertid fortsatt aktiverad. Om förhållandena försämras kan krisledningsnämnden besluta att återigen överta uppgiften om anpassning av nämnders verksamheter.

Ekonomiska konsekvenser

Större avvikelser hanteras separat i särskild ordning och kan i vissa fall bli föremål för kompensation från bidrag och statligt stöd. Vissa åtgärder, som till exempel utökade insatser för digitalisering kan föranleda mindre avvikelser i budget. I övrigt bedöms de ekonomiska konsekvenserna med föreliggande förslag till beslut marginella jämfört med nuläge.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse daterad den 17 maj 2021

Kommunledningskontoret

Joachim Danielsson
Stadsdirektör

Ingela Hagström
Utvecklingsdirektör